

Sygn. akt I Ca 247/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Wiesław Zachara
Sędziowie:	SSO Marek Syrek (spr.) SSO Edward Panek
Protokolant:	sekretarz sądowy Paweł Chrabąszcz

po rozpoznaniu w dniu 12 września 2013 r. w Tarnowie

na rozprawie

sprawy z powództwa Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w B.

przeciwko E. K.

o alimenty

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Rejonowego w Bochni

z dnia 3 kwietnia 2013 r., sygn. akt III RC 61/13

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Bochni do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania odwoławczego.

Sygn. akt I Ca 247/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 12 września 2013 r.

Strona powodowa Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w B. wystąpiły do Sądu Rejonowego w Bochni z powództwem przeciwko E. K. domagając się zasądzenia od pozwanej na rzecz małoletniej K. K. alimentów w kwocie 550 zł miesięcznie. Nadto wniosła o zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania strona powodowa wskazała, że małoletnia K. K. jest córką pozwanej, lecz postanowieniem Sądu Rejonowego w Bochni z dnia 23 maja 2003 r. umieszczona została w rodzinie zastępczej swoich dziadków macierzystych – H. i. F. K.. Podniosła również, iż pozwana powinna płacić alimenty na rzecz córki, skoro małoletnia

jest uczennicą III klasy szkoły podstawowej, nie posiada dochodów ani majątku, z którego mogłaby się utrzymywać, zaś H. i. F. K., choć pracują, to jednak nie pobierają świadczeń z tytułu pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Dodała również, iż pozwana jest w stanie płacić żadaną tytułem alimentów kwotę, gdyż osiąga dochody z tytułu pracy i poza małoletnią nie ma innych osób na utrzymaniu. Jako podstawę prawną powództwa strona powodowa wskazała przepis art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i art. 333 k.r.o.

Pozwana E. K. wniosła o oddalenie powództwa. Podniosła, iż nie jest w stanie płacić alimentów na rzecz córki, gdyż nie pracuje i dopiero w przyszłości zamierza prowadzić działalność gospodarczą, na rozpoczęcie której uzyskała pieniądze od swoich rodziców i od konkubenta. Wskazała również, iż w miarę możliwości przyczynia się do utrzymania córki.

Wyrokiem z dnia 3 kwietnia 2013 r., sygn. akt III RC 61/13, Sąd Rejonowy w Bochni oddalił powództwo.

W pisemnych motywach tego rozstrzygnięcia Sąd Rejonowy podniósł, iż powództwo jest niezasadne, gdyż pozwana nie uzyskuje dochodów i pozostaje na utrzymaniu swoich rodziców, pełniących funkcję rodziny zastępczej dla jej córki, zaś H. i. F. K. utrzymują małoletnią z własnych środków i nie domagają się zasądzenia od pozwanej alimentów. Zdaniem Sądu Rejonowego uwzględnienie powództwa doprowadziłoby do sytuacji, w której alimenty na rzecz małoletniej w rzeczywistości byłyby płacone przez jej dziadków macierzystych.

Z powyższym rozstrzygnięciem nie zgodziła się strona powodowa zaskarżając je w całości i zarzucając mu błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie przepisów art. 133 § 1 k.r.o. w zw. z art. 96 k.r.o. poprzez uznanie, że pozwana nie jest obowiązana do świadczenia alimentacyjnego na rzecz swojej małoletniej córki, pomimo tego, że małoletnia nie jest w stanie samodzielnie się utrzymać, a dochody z jej majątku nie wystarczają na pokrycie kosztów jej utrzymania i wychowania.

Formułując tej treści zarzuty skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości i zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

W uzasadnieniu środka odwoławczego skarżąca zarzuciła, iż Sąd Rejonowy bezpodstawnie oddalił jej powództwo, gdyż – zgodnie z ugruntowanymi w judykaturze poglądami - na rodzicach z mocy samego prawa ciąży obowiązek łżenia na utrzymanie dziecka i żadne z rodziców, a tym bardziej rodzic zastępczy, nie może zrzec się w imieniu dziecka przysługujących mu świadczeń alimentacyjnych.

F. K. w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie. Podniósł, iż żądanie strony powodowej jest bezzasadne, skoro na nim i na jego żonie również ciąży obowiązek alimentacyjny względem małoletniej K. i obowiązek ten w pełni realizują, zaspakajając wszystkie potrzeby małoletniej wnuczki, pozwana zaś nie jest w stanie łożyć na utrzymanie córki, gdyż prowadzi działalność gospodarczą dopiero od maja 2013 r. i nie przynosi ona jeszcze dochodów. Wskazał także, iż za niezasadnością żądania strony powodowej przemawia dodatkowo fakt, iż od lutego 2013 r. nie pobiera świadczeń z tytułu pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja strony powodowej zasługuje na uwzględnienie w zakresie w jakim wnosi o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Zgodnie z art. 133 § 1 k.r.o. rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Z przepisu tego wynika, że rodzice mogą być zwolnieni od świadczeń alimentacyjnych w stosunku do dziecka tylko wtedy, gdy dziecko posiada własny majątek, a dochody z tego majątku wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. We wszystkich innych wypadkach na rodzicach ciąży obowiązek alimentacyjny względem dziecka, ograniczony tylko – stosownie do art. 135 § 1 k.r.o. – do usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Zobowiązania alimentacyjne

rodziców względem dziecka wynikają więc wprost z przepisów prawa i mają charakter obligatoryjny. Nie mogą być zatem przedmiotem swobodnej decyzji stron, a w szczególności nie mogą być przedmiotem zrzeczenia się przez uprawnionego. Również okoliczność, że dziecko jest faktycznie utrzymywane przez kogo innego nie może zwalniać rodziców od obowiązku świadczeń alimentacyjnych na jego rzecz (por. m.in. H. Dolecki i inni Komentarz do art. 133 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, Lex 2010; Z. Krzemiński Komentarz do art. 128, 129, 133, 135 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, Oficyna 2008; K. Gromek Kodeks rodziny i opiekuńczy. Komentarz 2013; uzasadnienie uchwały SN cz dnia 22.09.1966 r. III CZP 72/66, OSNCP 1967 nr 1, poz. 13, Legalis; wyr. Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 23.11.2010 r. II SA/Łd 784/10, Lex nr 755930).

W przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy uznał, że co do zasady roszczenie alimentacyjne strony powodowej jest niezasadne, skoro rodzice zastępczy utrzymują małoletnią K. K. z własnych środków i nie domagają się zasądzenia alimentów od pozwanej, która również pozostaje na ich utrzymaniu. Opierając się na oświadczeniu rodziców zastępczych, zrzekających się w imieniu małoletniej przysługujących jej roszczeń alimentacyjnych względem matki, Sąd Rejonowy nie zwrócił jednak uwagi, iż tego rodzaju oświadczenie nie ma w istocie jakiegokolwiek znaczenia prawnego. Skoro bowiem – jak wskazano to w powyższych rozważaniach prawnych - obowiązek alimentacyjny wynika z mocy prawa i ciąży na rodzicach dziecka, to nie może być on przerzucany na osobę zobowiązaną w dalszej kolejności do alimentacji i to nawet za jej zgodą, gdyż stanowiłoby to nieuzasadnione premiowanie rodzica uchylającego się od świadczeń alimentacyjnych na rzecz dziecka. Rolą Sądu Rejonowego było zatem rozpoznanie roszczenia alimentacyjnego strony powodowej na ogólnych zasadach przewidzianych w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym, a więc z uwzględnieniem obligatoryjnego charakteru obowiązku alimentacyjnego rodziców względem dziecka, potrzeb małoletniej K. oraz możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanej. Ponieważ zaskarżone rozstrzygnięcie nie czyni zadość tym wymogom, zaś przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe nie pozwala na poczynienie ustaleń odnośnie sytuacji majątkowej małoletniej K. K. i pozwanej, koniecznym stało się uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Bochni.

Mając na uwadze powyższe względy Sąd Okręgowy na podstawie art. 386§4 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.